

obchodu Kościuszkowskiego. Przedłożone być mają przytem dwa wnioski, mianowicie: przemianowanie ulicy Spacerowej na Aleje Kościuski i Nowego Rynku — na plac Kościuski.

Posiedzenie o g. 10 min. 10 wieczorem zamknięte.

Kronika

— Postawie niemieccy w Łodzi. Wczoraj rano przybyła do naszego miasta grupa niemieckich posłów, których na dworcu kaliskim powitali przedstawiciele władz okupacyjnych. W liczbie przyjezdnych, reprezentujących kilka odcieni, był także poseł Koła polskiego — Tramużyński.

Po zwiedzeniu osoblności miasta, przyjezdni wizytowali niemieckie gimnazja, poczem szef Wydziału prasowego, prof. dr. Zwiedonek wygłosił odczyt o „Obronie praw mniejszości“.

Następnie goście niemieccy zwiedzili zakłady fabryczne Leonhardta i, po spożyciu w kasynie oficerskim obiadu — wyruszyli do Rzgowa, gdzie obejrzeli cmentarz wojenny. Po powrocie z wycieczki oglądano jeszcze fabryki Poznańskiego, wieczorem zaś, po uczcie pożegnalnej w Grand Hotelu, — posłowie wyjechali do Warszawy.

— Dla internowanych legionistów. Osoby, pragnące wysłać pieniądze internowanym w Szczepiornie legionistom, czy w charakterze ofiar ogólnych, czy też poszczególnym internowanym, mogą wysyłać je wprost do komitetu kaliskiego do Banku Handlowego ze wskazaniem osoby, dla której są przeznaczone. Paczek żywnościowych składać w biurze komisji nie należy, lecz przysyłać wprost pocztą do obozu. Wysyłać można głównie odzież i żywność; wysyłanie takich rzeczy, jak: alkohol, świece, proszek do zębów, zapalki, lekarstwa, aparaty fotograficzne, noże, jest stanowczo niedozwolone. Paczki z odzieżą można składać nadal w biurze Komisji. O ile internowany, na skutek prośby rodziny, otrzymuje urlop, należy mu wysłać za pośrednictwem Komitetu w Kaliszu odpowiednią kwotę na koszt podróży. Stan moralny internowanych przedstawia się względnie zadawalająco, głównie dzięki temu, iż czas wypełniają im różne pożyteczne zajęcia (nauka, gimnastyka, rzemiosła i t. p.)

Adres biura Komitetu Kaliskiego — Kalisz, ul. Włocławska № 31.

— Uroczystość na cmentarzu. W niedzielę, dnia 30-go b. m. o godzinie 10-ej rano na starym cmentarzu katolickim przy ulicy Ogrodowej odbędzie się uroczystość poświęcenia pomnika dla poległych uczestników powstania 1863 roku.

— Następane posiedzenia Rady Miejskiej odbędą się we wtorek, 25-go, i czwartek, 27-go września. Poświęcone one będą dalszym rozprawom nad budżetem miejskim.

— Z wydawnictwa. Na pulkach księgarskich ukazała się broszura p. Leona Gajewicza p. t. „Własność nieruchoma miejska“ i „Towarzystwa kredytowe po wojnie“.

Broszura ta zawiera projekt ramunkowy dla wymienionych instytucji kredytowych, który wraz z innemi, jakie ukazały się w Warszawie, rozważany będzie na specjalnej konferencji w Tow. Kredytowym m. Warszawy.

— Z Kom. pomocy dla pogorzalców. Wczoraj o godz. 4 pp. odbyło się w domu Siemens'a posiedzenie Komitetu pomocy dla pogorzalców Rzgowa, na którym przewodniczył inż. Gerlicz.

Po przyjęciu protokołu z poprzedniego posiedzenia, p. Chwałbiński przedstawił zebrany sprawozdanie kasowe za ubiegły tydzień.

Na imię komitetu wpłynęło zbiorowe podanie od bezdomnych pogorzalców, w którym rzgowlanie, przedstawiając rozpaczliwe swe położenie, prosili o wydanie im wsparcia na zakup ruchomości i urządzenia domowego, oraz narzędzi pracy. Prośbę tę postanowiono mieć na względzie.

Zgodnie z wnioskiem ks. kan. Skowronka, postanowiono opracować plan przyjęcia bezdomnym z doraźną pomocą i przedstawić go do zatwier-

dzenia Komitetowi na następnym posiedzeniu.

Przewodniczący wpłynął obecnym kwestyom zużytkowania 10,000 marek, przeznaczonych na budowę w Rzgowie zakładu dezynfekcyjno-kąpielowego.

Po omówieniu paru kwestji, dotyczących techniki odbudowy miasteczka, posiedzenie ukończono.

— Kursy wieczorne P. M. S. Lekcje wieczorne dla dorosłych na kursach uzupełniających, oraz kompletach dla analfabetów P. M. S., rozpoczyna się w dniu 1 października.

Zapisy kandydatów i kandydatek odbywają się codziennie od godz. 5 do 7 wiecz. w kancelarii kursów — Boczna 5 (przy Emilji), Średnia 14 i Długa 29.

— Ze szkoły dla terminatorów. W rezultacie egzaminów, które odbyły się w dniach 17 i 18 b. m., 254 kandydatów zakwalifikowano do przyjęcia: 12 na I kurs, 17-tu — na II-ci, 19 — na III-ci i 6-ciu na kurs IV-ty.

Wobec tego, że wiele osób zgłosiło się już po terminie, zachodzi potrzeba urządzenia egzaminów dodatkowych. Zapisy spóźnionych kandydatów odbywać się będą codziennie od 6—7 do dnia 26 b. m. 27 i 28 odbędą się dodatkowe egzaminy, poczem lista uczniów zostanie zamknięta.

W roku bieżącym projektowane jest otwarcie IV kursu uzupełniającego, na który przyjmowani być mogą także młodzi czeladnicy.

W dniu wczorajszym, z okazji rozpoczęcia roku szkolnego, kierownik kursów zwrócił się do zgromadzonych z przemową, zachęcając ich do wytrwałej pracy.

— Zmniejszona frekwencja w szkołach. Jak było do przewidzenia, frekwencja dziatwy w szkołach elementarnych miejskich jest o wiele mniejsza, niż w latach ubiegłych. Dzięki większej ilości szkół nowootwartych, w żadnej z nich nie ma nadmiaru uczących się, w niektórych nawet w szkołach czterooddziałowych liczba uczniów i uczenie nie dochodzi do 100, w wielu zaś wynosi 100—130 i t. d.

Wpłynęło na to przedewszystkiem zwiększenie liczby szkół, po drugie zaś wyjazd wielu dzieci na wieś, a częściowo także niemożność uczęszczania niektórych dzieci najuboższych rodziców do szkoły — z powodu braku odzieży.

— Przykładna solidarność. Jak donosiliśmy w swoim czasie — Związek zawodowy pracowników przemysłu macedońskiego, w celu udzielenia pomocy pozbawionym pracy kolegom, zwrócił się do wszystkich pracujących piekarzy o oddanie jednego dnia roboczego w okresie dwutygodniowym na korzyść bezrobotnych. Propozycja ta jednogłośnie została przyjęta i obecnie znajduje zastosowanie. W tym celu wyłoniono komisję, której powierzono wprowadzenie tej uchwały w czyn.

— Z 4 klas. szkoły miejskiej. W polskiej 4-klasowej szkole miejskiej w bieżącym roku szkolnym otwarto klasę czwartą, prócz tego zostały jeszcze otwarte oddziały równoległe przy klasie drugiej.

Ogółem z uczelni tej korzysta obecnie 200 uczniów.

Pozatem dla wychowawców 2-eh wyższych klas uruchomiono warsztaty stołarskie, slusarskie i introligatorskie.

Dla uczniów klas niższych projektowane jest zaprowadzenie robót z masy celuloidowej.

Ucząca się młodzież sama zajmuje się niwelacją sąsiedniego placu, który ma służyć za boisko do gier i ćwiczeń.

Kierownictwo szkoły czyni starania o utworzenie przy uczelni gospody uczniowskiej.

Personel nauczycielski składa się z 15 osób.

— Kapiela przymusowa. W bieżącym roku szkolnym wychowawcy miejskich szkół początkowych obowiązkowo muszą dwa razy tygodniowo brać kapiel. W zakładach przy ul. Konstantynowskiej i Widzewskiej kąpiących jest codziennie około 600 dzieci.

— Obiady dla młodzieży szkolnej. W kuchni dla młodzieży szkół średnich, urządzonej przy ulicy Mikołajewskiej 46, wydawanych jest obecnie do 500 obiadów dziennie. Cena obiadu wynosi 12 fen.

— Wolne miejsca dla dzieci. Komitet opieki nad ubogimi dziećmi wysłał do schronisk w Kłodawie 20 dziełuch z rodzin inteligentnych.

Wobec tego, iż okazały się wolne miejsca, rodzice, którzyby chcieli umieścić dzieci na wsi, mogą się zgłaszać w kancelarji M. Rady Opiekuńczej do końca bież. tygodnia.

— W sprawie kradzieży. Jak nam komunikują w sprawie kradzieży u p. Schuldeno, w domu przy ul. Cegielińskiej № 81, w stajni Przytułku starców żądanych rzeczy, pochodzących z kradzieży nie znaleziono — tylko na próżnym placu T-wa Dobroczyńności przy ul. Cegielińskiej № 83, znaleziono 1 parę bucików damskich. Wprytku aresztowano trzy osoby, mianowicie stróża nocnego Piotra Głapińskiego, furmana Antoniego Zmijewskiego, oraz maszynista Ignacego Przybyłkięgo.

— Sprostowanie. W artykule p. Busiakiewicza o K. Ujejskim zakradły się dwie omyłki, mianowicie: na stronie drugiej, w wierszu 21-ym od góry winno być nie „niewatoliwość“, a „nieustępliwość“, a w wierszu 12-ym od końca w miejscu „Umarł w nocy z 19 na“ brak liczby 20.

W podziękowaniu, złożonym uczestnikom pogrzebu s. p. Bronisława Koneckiego przez pozostałe rodzeństwo, przekrecone zostało nazwisko prezesa T-wa śpiewacz. „Dzwon“, Pokorskiego, oraz pominięto nazwiska pp.: Szezechury i Katzera — co niniejszym prostujemy.

Wypadki i kradzieże

— Wykrycie kradzieży. Agentom wydziału śledczego udało się odnaleźć towar skradziony ze składu M. Glusmana, mieszczącego się przy ul. Dzielnej 25.

Sledztwo wykazało, żełodziele wynieśli towar ze składu, znajdującego się na parterze, na dach tegoż domu, skąd go wyrzucili do ogrodu domu № 6 przy ul. Sienkiewicza. Podczas rewizji, znaleziono skradziony towar w mieszkaniu Jankla Lewina, a prócz tego 132 pary spodni, oraz resztki towaru skradzionego przy innej okazji.

Ze związków i stowarzyszeń

⊗ **Z Koła starszych i podstarszych.** Wczoraj w Resursie rzemieślniczej, odbyło się posiedzenie członków Koła starszych i podstarszych w sprawie wyboru zarządu.

Na prezesa wybrano pp. A. Laskowskiego i M. Kapuścińskiego. Obaj ci panowie wymówili się od przyjęcia mandatu, lecz w końcu Kapuściński zdecydował się przyjąć powierzoną sobie godność.

Na wice prezesa wybrano p. Antoniego Kowalskiego, a na sekretarza pp. A. Jasiaka i J. Prasałowskięgo.

Teatr i Muzyka.

Teatr Polski (Cegielińska 63)
Dziś, „Wyspa miłości“ A. Neudhardta, poraz drugi.

Jutro o godz. 3 po południu „Kaligula“; wieczorem „Wyspa miłości“.

Z teatru.

Teatr Łódzki wystawił wczoraj poraz pierwszy lekką komedię Augusta Neidharta p. t. „Wyspa miłości“.

Jest to bezpretensjonalna blachostka z czasów przedwojennych, nieznanego dotychczas u nas autora wiedeńskiego.

Rzecz dzieje się nad Adriatykiem, gdzie Emil Mannheim, bankier z Gracu, dla kaprysu swojej dynastki Loli, nabył pałac dawnych dołów weneckich i chwilowo w nim zamieszkał.

O względy Loli ubiegać się począł łowca posagowy, Nino Alberti, a widząc, iż sprytna Niemeczką nie da się jego gładkim słówkom usidłać, postanowił Lole skompromitować, by ją zniechęcić do oddania mu swojej ręki i... milionów.

Legenda o Wyspie miłości, gdzie z wód Adriatyku wyłania się skałmieniasta dziewczica i całuje młodziana, rozbudziła w Loli ciekawość poznania tego ustronia.

Udali się więc we dwoje na tę romantyczną wycieczkę. Los sprzyjał planom Albertiego — w drodze

zaskoczyła ich burza, zmuszeni byli schronić się do samotnej chatki rybaczkiej i... nierozważna Lola znalazła się w mocy sprytnego łotrzyka. Zrećnie ułożony planik byłby się w zupełności powiódł, gdyby nie opatrność w oschła rady ministerjalnego Otokara, który przejrzał plany Albertiego, a, podsłuchawszy tarzednio ich rozmowę, przybywa w porę, by Lole uratować.

„Wyspa miłości“ właściwie komedją nie jest. Jest to t. zw. „Lustspiel“, przeprowadzona bardziej formalowo, a choć grzeszy brakiem akcji, słucha się mile, zwłaszcza, iż dialog od czasu do czasu skrzy się dość wykwiutnym dowcipem.

Poraz pierwszy dopiero w tym sezonie przychodzi mi z przyjemnością skonstatować, iż gra artystów, za wyjątkiem p. Biegańskiego, nie pozostawiała wiele do życzenia.

Na plan pierwszy wysunął się p. Stanisławski w roli radcy ministerjalnego, Bernbruna. Lekkość, dowcip i dyskretny sarkazm cechowały grę jego.

Bardzo dobrym bankierem, w miarę komiecznym, był p. Trzywdar, natomiast zlekceważył rolę Nino Albertiego p. Biegański, przez co stracił drugi wiele stracił.

Dobrze przeprowadzona przez p. Trembińską rola Loli zachwiała się pod koniec sztuki. Scena, w której Lola widzi przysłe swe życie przy boku Otokara, potraktowana była za serjo. Wysłaby znacznie lepiej, gdyby wpadłszy w ton Otokara, miejscie to wypowiedziała lekko, z uśmiechem na ustach i pewnym dowcipem.

Drugoplanową rolę Hildegardy z odpowiednim zacięciem charakterystycznym grała p. Wierzejska — należy tylko unikać przyzwyczajenia, które u tej artystki weszło już w maniere, a mianowicie: po każdym końcowym zdaniu roli p. Wierzejski odrzuca głowę w przeciwną stronę, partnera, co wychodzi, jakby się ciągle na niego obrażała. Należy tego stanowczo unikać.

Zupełnie dobrym był p. Staszewski w niewielkiej roli Eryka.

Reżyserja była bez zarzutu.

St. K.

Z Warszawy.

Obchód Kościuszkowski — Z wyższych uczelni

Zjazd inspektorów.

— Wydział wykonawczy Komitetu obchodu Kościuszkowskiego postanowił, iż w dniu 15 października, o godz. 10 wiecz., jako w chwili, odpowiadającej momentowi śmierci Naczelnika, mają uderzyć dzwony we wszystkich kościołach Polski; po uroczystych posiedzeniach Rady Miejskiej i Magistratu, zdecydowane urządzać Akademię; przez cały dzień 15 października mają być urządzane odczyty publiczne, czem się zajmie specjalna Komisja odczytowa; nadto uchwalono ostatecznie i decydująco wmurować w jednym z kościołów rz.-katolickich warszawskich pamiątkową tablicę, oraz w Muzeum Miejskiem utworzyć dział Kościuszkowski.

Prócz tego Wydział Wykonawczy delegował swych członków na stałych uczestników komisji finansowej — p. Heuricha, organizacyjnej — ks. prał. Z. Chelmieckiego i ks. J. Mauersbersbergera, wydawniczej — p. Art. Sliwińskiego i odczytowej — red. K. Olchowicza. Uchwalono też wydać odezwę do całego narodu polskiego.

Publicznego pochodu zdecydowano w tym roku nie urządzać.

Polska Macierz szkolna drukuje specjalną broszurkę, na której treść złożyły się: zyciorys Bohatera, przysięga Kościuski i t. d.

Na potrzeby kół prowincjonalnych Macierz wydała pocztówki z podobizną Kościuski, oraz odczyt, za twierdzonej przez wydział pedagogiczny. Wreszcie Macierz przygotowała kilka tysięcy odbitek ze słynnego obrazu Juliusza Kossaka, przedstawiającego Naczelnika w sukmanie chłopskiej na koniu.

— Sprawa otwarcia wyższych uczelni została już rozstrzygnięta

w sensie pomyslnym. Wykłady rozpoczyna się mniej więcej w normalnym terminie, zarówno na uniwersytecie, jak i na politechnice.

Praca departamentu wyznań oświecenia publicznego, w związku z przejęciem szkolnictwa od dn. 1-go października r. b. posuwa się szybko. Ustawy szkolne, instrukcje, organizacja przejęcia szkolnictwa są na ukończeniu. Personel departamentu również stale się powiększa.

Obecnie jest ustalana lista kandydatów na inspektorów okręgowych szkolnych. Departament uznał za konieczne zwołać zjazd inspektorów okręgowych szkolnych, który odbędzie się w dniu 23 i 24 b. m. Na zjeździe będą omawiane: ustawa tymczasowa szkolnictwa elementarnego, ustawa gminna, instrukcja dla inspektorów i inne sprawy. Na zjeździe będą również wzięte pod uwagę nominacje, po czym złożą oni przyrzeczenia służbowe w ręce dyrektora departamentu.

Ku pokojowi.

ROTTERDAM, 20.IV. Droga na Londyn donoszą tu z Nowego Jorku: W amerykańskich kołach finansowych utrzymuje się, a nawet wzmagają przekonania, że rokowania pokojowe rozpoczną się bezwarunkowo jeszcze w roku bieżącym.

Podobne informacje przesłano również drogą telegraficzną do Paryża, ale opublikowanie ich spotkało się z surowym zakazem cenzury.

Francuskie prądy pokojowe noszą charakter społeczno-rewolucyjny i zwracają się przede wszystkim przeciwko „les sales riches”, podłym bogaczom.

W Anglii natomiast idee pokojowe znajdują najwięcej zwolenników w kołach katolickich, którym przewodzi kardynał Bourne.

W Ameryce propagandę pokojową prowadzi najenergiczniej koła wyższej inteligencji, pod patronatem najwybitniejszych profesorów słynnego uniwersytetu „Columbia”.

Nadzieje finansistów nowojorskich na rychły pokój odbiły się już poważnie na stanie rynku finansowego. Niektóre akcje przemysłu wojennego już spadły o 30 proc.

BERN, 20.IX. Dziennik rzymski „Italia” donosi: W uzupełnieniu swej ostatniej noty pokojowej, Papież wystosował do monarchów państw wojujących pismo odrębne. Podobno Papieżowi udało się uzyskać dla sprawy pokojowej poparcie jednego z większych mocarstw neutralnych, prawdopodobnie Hiszpanji.

GENEWA, 20.IX. „Matin” i „Petit Parisien” dowiadują się ze źródła dyplomatycznego, że Papież skieruje odpowiedź państw centralnych na notę pokojową do rządów koalicji, prawdopodobnie za pośrednictwem posła angielskiego przy Watykanie, a zarazem wyśle nową notę pokojową, która będzie stanowiła w istocie komentarz do odpowiedzi państw centralnych. Jest podobno życzeniem Papieża utrzymać w toku sprawę pokojową.

AMSTERDAM, 20.IX. Dyrektoriat republiki rosyjskiej zawiadomił według doniesienia londyńskiego „Daily Mail” — Radę robotników i żołnierzy, że akceptuje rezolucję tejże z dnia 16 września, w których wyrażono postulat anulowania wszystkich traktatów tajnych i zawarcia pokoju demokratycznego.

MONACHJUM, 20.IX. Dalszą wręczoną została tutaj nuncjuszowi odpowiedź Niemiec.

Rządy berliński i wiedeński ogłosiły treść odpowiedzi w nadchodzącą sobotę, 22 b. m. Stwierdzić należy, że odpowiedzi omijają szczegóły zagadnień, poruszonych przez papieża, jak naprz. co do Belgii, lub stosunku Austro-Węgier do Włoch i Serbji.

Przy każdej okazji pamiętajmy o biednych naszego miasta, których los z dniem każdym pogarsza się.

Dyskusja nad notą Papieża w Izbie francuskiej.

Am. Havas donosi z Paryża: Deputowany Lemmery zapytał w Izbie, jakie środki przedsięwzięł rząd w celu zapewnienia zgodności ze sprzymierzeńcami w rozważnym kierownictwie wojennym, i wskazał na konieczność jasnego zdefiniowania wobec narodu sprawy, co rząd rozumie pod poleciami zwycięstwa i pokoju. Lemmery prosi Painlevé'go o odpowiedź na nieprzyjacielskie wycieczki ze Sztokholmu i z Brukseli. Deputowany żywo krytykował pańujące obecnie zapatrywania na wojnę, która jest wojną o zapasów. Zwycięstwo będzie udziałem tego kraju, który ostatni będzie posiadał zapasy. Dalej oświadczył Lemmery, że marzenie o aneksji lewego brzegu Renu jest anachronizmem, podczas gdy żądanie Alzacji i Lotaryngii jest tylko żądaniem zadośćuczynienia pogwałconego prawa. Niemcy sądzą — kończył mówca — że ich posuwanie się naprzód oznacza zwycięstwo. Należy zarazem wypracować prawo narodów, zamiast czekać na rokowania, podczas których sprzymierzeni znaleźliby się wobec Niemiec bez dokładnych umów ze swej strony. Mowę Lemmery'ego żywo oklaskiwano.

Brunet potępił Papieża z powodu, iż nie uczynił różnicy pomiędzy przestępstwem a prawem.

Deputowany Grousseau (liber.) przerwał mu i powiedział, że ci, co oświadczała, iż nota papieska powstała pod wpływem niemieckim, są w błędzie. Nota papieska potępiła roszczenia niemieckie i potwierdza górującą rolę prawa. Jest to hold względem Francji. (Przerwywania ze strony socjalistów).

Renaudei (socjal.) mówi: Nota papieska w sprawie konferencji międzynarodowej była niedwuznaczna, lecz zobowiązano się mówić o wpływie niemieckim. Teraz kolej na katolików, ażeby czuli się obrażonymi w ich uczuciach religijnych.

Painlevé w odpowiedzi Interpelantom powiedział:

Zadaniem rządu jest posiadanie planu, trzymanie się go i wykonanie. Hasłem chwili jest działać. — Prezes ministrów oświadczył, że żałuje, iż nie osłagnał współpracy socjalistów, i potwierdził postanowienie zwalczania z całą energią wszelkich zamachów agentów nieprzyjacielskich. Następnie robiąc aluzję do społeczności narodów i orędzia Wilsona, oświadczył, że Francja trzyma się mocno podobnych zasad. — Painlevé powiedział, że zgadza się z Lemmerym co do tonu Francji względem sprzymierzeńców. Rząd będzie usiłował stać się godnym narodu i — mówił prezes ministrów — będzie się starał porwać za sobą tych, co z nami walczą, na drodze wskazanej przez Lemmery'ego. Pewnym jest, że polityka Lemmery'ego zatryumfuje, i że osiągniemy rezultaty, które umożliwią Francji stawienie czoła wszelkim przeciwnościom. — Painlevé zakończył wezwaniem izby do oddarcia rządu swem zaufaniem.

Jeden z deputowanych wzywał Ribota do wywnętrzenia się w sprawie zawartych pomiędzy sprzymierzeńcami układów, które wbrew przyrzeczeniom nie zostały jeszcze ujawnione.

Ribot odpowiedział: Przypominam to, co już powiedziałem. Francja nie prowadzi wcale dyplomacji tajnej. Jest ona gotowa ujawniać zawarte pomiędzy sprzymierzeńcami traktaty. Nie jest to jednak zależne od niej jednej. Musimy iść wspólnie z naszymi sojusznikami. Petersburg prosił o odroczenie ujawnienia umów. Przystąpiliśmy do wojny bez celów zdobyczych. Żadamy prawa, bez którego ani trwały pokój nie jest możliwy, ani też społeczność narodów. Żadamy Alzacji i Lotaryngii. Chcemy wyrównania niesprawiedliwości, ciężkiej nad światem od lat 46. Żadamy, aby ci, co pogwałcili wszystkie prawa ludzkie, przynali winną od nich ludności królów spustoszonych indemnizację. Niezbędne są też rekojmie. Nie podpisujemy pokoju, któryby zmuszał dzieci nasze do ponownego chwycenia za broń. Nie daliśmy odpowiedzi na notę Papieża. Zgadamy się jednak z Anglią, Włochami i Petersburgiem. Cóż możemy odpowiedzieć na wszystkie te wezwania? Któż przagnie szczególnie naszej odpowiedzi? Określiłiśmy nasze cele wojenne. Z drugiej strony nie powiedziano ani słowa. My nie mamy nic do dodania. Ribot zakończył swą mowę zapewnieniem, że z całego serca poświęci się zadaniu godnego reprezentowania Francji.

Renaudei uzasadnił powstrzymanie się socjalistów i oświadczył, że tylko rząd stanie na wysokości swego zadania, to socjaliści nie omieszkają udzielić mu swego poparcia.

Następnie przerydujący odczytał formułę Lafonta, opiewającą: Aprobując deklarację rządową i ufając rządowi, że w dalszym ciągu energicznie prowadzi dzieło wykonania programu wojennego, izba przeszła do porządku dziennego. Formułę przyjęło 378 głosami przeciwko 1. Później posiedzenie przerywano.

Wojna.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo).

Wielka Kwatera Główna, 20-go września:

Zachodnia widownia wojny.

Front wojsk gen. feldmarszałka Ks. Rupprechta Bawarskiego

We wrześniu walka artyleryjska trwała między lasem Houthouster

a Lys w niezmięszonym napięciu. Ataki ogniowe o najsilniejszej gwałtowności skierowane były na zmianę na poszczególne odcinki naszej strazy obronnej. Noc nie przerwała spójnej akcji bojowej mas artyleryjskich.

Po potężnym ogniu huraganowym nad ranem nastąpiły, według dotychczasowych doniesień na szerokim froncie, silne natarcia angielskie.

Front Niemieckiego Następcy Tronu.

Przed Verdun francuzi podjęli wczoraj zrana i wczoraj znowu bezowocne natarcia w okolicy wzgórza 344 na wschód od Samogaux, gdzie już dnia poprzedniego krwawą porażką.

Zestrzelono 20 lotników nieprzyjacielskich.

Wicefeldfelbel Thow stracił i wczoraj w walce powietrznej dwóch przeciwników.

Wschodnia widownia wojny

Front wojsk ks. Leopolda Bawarskiego.

Pod Dvnburgiem, nad Stochodem, pod Brodami i Tarnopolem działalność artyleryjska była ożywiona.

Front wojsk generała pułkownika arcyksięcia Józefa.

Na Bukowinie rosjanie natarli na zachód od Arbory; nasz ogień obronny odegnał ich z powrotem do ich rowów, skąd ogniem karabinów maszynowych usiłowano ich znowu popędzić naprzód.

Front macedoński.

Tylko w łuku Cerny ożywiła akcja bojowa.

Pierwszy General-Kwatermistrz Ludendorff.

Więści z Rosji.

Kornilow przed sądem wojennym.

Biuro Reutera donosi, iż postanowiono oddać Kornilowa pod sąd wojenny, do którego będzie przydane jury. Rząd tymczasowy postanowił jednocześnie, na żądanie Rady robotników i żołnierzy, iż proces nie odbędzie się w Petersburgu, lecz w obrębie frontu.

Aresztowanie Michała Aleksandrowicza.

Do paryskiego „Tempsa” donoszą z Petersburga.

Wielki książę Michał Aleksandrowicz aresztowany został w Gatozynie z rozkazu tamtejszej Rady robotników i żołnierzy, aczkolwiek nie miał nic wspólnego z ruchem Kornilowa.

W. książę prosił o pozwolenie udania się zagranicę, gdyż wypadki ostatnich czasów przyprowadziły go o ciężką chorobę nerwową.

Zajęcie podczas procesu Suchomlinowa.

Podczas mowy oskarżonego na gło wyleciały z brzękiem szyby w salie posiedzeń. Przed gmachem zebrał się hałaśliwy tłum ludu i żołnierzy, domagając się bezwzględnej wydania Suchomlinowa. Ogłoszenie wyroku odłożono. Suchomlinowa, ażeby go ochronić przed gniewem tłumu, przeprowadzono natychmiast z powrotem do twierdzy Petropawłowskiej.

Kiercański przygotowuje się do kontr-ofensywy.

SZTOKHOLM, 19.IX. W ostatnich numerach pism petersburskich i moskiewskich pojawiają się

znów artykuły, omawiające możliwość rozpoczęcia w bliskim czasie kontr-ofensywy rosyjskiej na wschód od Rygi. „Russkij Inwalid” utrzymuje nawet, że cofanie się wojsk rosyjskich udało się już powstrzymać. Armia rosyjska stanęła już na linii, dawniej przygotowanej, nie jest jednak jeszcze w stanie przystąpić do akcji zaczepnej, bo wyczerkuje rezerwy oraz „sposób” amunicji. Największą trudność sprawia jej brak, prawie zupełnie ciężkich armat, w które obfituje zato naczelne dowództwo armji niemieckiej. Pomimo to, sądzi jednak gazeta, że rozpoczęcie ofensywy rosyjskiej jest już tylko kwestią czasu. W zasadzie została już podobno postanowiona.

Telegramy.

Mowa doniosłego znaczenia.

BERLIN, 20 września. Kanclerz Rzeszy wypowie na jednym z najbliższych posiedzeń parlamentu w przyszłym tygodniu wielką mowę, która posiadać będzie nadzwyczaj doniosłe znaczenie polityczne.

W tutejszych kołach politycznych panuje pogląd, że kanclerz poruszy sprawę Belgii, oraz rozmaite inne cele wojenne Niemiec i to w sposób bardziej określony i szczegółowy, niż to czynił on i jego poprzednik dotychczas.

Sarobójstwo wynalazcy.

ROTTERDAM. Z Baltimore donoszą, że aresztowany tam inżynier niemiecki, Gotthold Prusse, powiesił się w więzieniu. Prusse był jednym z projektodawców i budowniczych handlowej łodzi podwodnej „Deutschland” i podczas pierwszej podróży tego statku przybył na nim do Baltimore.

Protest państw neutralnych.

BERLIN. — Według informacji, otrzymanych przez londyński „Daily News”, państwa neutralne przygotowują wspólny protest przeciwko ostatniemu ograniczeniu swych praw ze strony Ameryki, która wstrzymała, nie mając do tego upoważnienia międzynarodowego, wszelki wywóz do krajów neutralnych. W jakiej formie protest ten będzie do Wilsona wystosowany, pismo o tem nie wspomina. Podnosi ono tylko, że inicjatywa ma wyjść jednocześnie od Szwecji i Szwajcarii.

Zamordowanie badacza.

BATAWAJA, 20.9. Według otrzymanych tutaj informacji, w holenderskiej części Nowej Gwinei zamordowany został badacz austriacki, Soltese.

Sekwestr przemysłu cukrowego w Ameryce.

BERLIN. Agencja Reutera donosi z Waszyngtonu, że rząd objął kontrolę nad całym przemysłem cukrowym w Stanach Zjednoczonych.

Otwarcie granicy włoskiej.

CHIASO, 19.9. — Granica włoska dzisiaj rano została znowu otwarta.

Nie zapominajmy o rodakach naszych, przebywających w obozie dla jeńców.

Dr. Sołowiejczyk

(chor. dzieci i wewnętrzne). Po powrocie z letniska — przyjmuje znowu codziennie od 9—10 rano i od 5—6 po południu. ANDRZEJA 4.

KOMPLETY

rysunków, zdobnictwa i metodyki
tych przedmiotów dla nauczycielstwa, — osobne dla dzieci otwiera
artystka malarka

Stanisława Prawdzic-Rudzka.
Zapisy przyjmuje codziennie między godz. 4—5 w pracowni
Widzewska Nr. 86, m. 6, 2 piętro.

Telegramy własne

(Ag. WAT z ostatniej chwili)

Zamiary Anglii co do kolonii.

HAGA, 20.9. (w.) — Jak informuje „Lok. Anz.“ — holenderskie „Nieuwe Buro“ donosi: Premier ministrów w Nowej południowej Walii oświadczył w swojej mowie, że Anglja ani myśli zwrócić Niemcom zdobytą część Nowej Gwinei, gdyż Australja nie może być narażoną na niebezpieczeństwo napadu ze strony Niemiec, w razie, gdyby one posiadały tam swój teren operacyjny.

Memoriał papieża.

LUGANO, 20.9. (w.) Jak komunikuje „Voss. Ztg.“ — dziennik włoski „Stampa“ donosi z Rzymu: Stolica apostolska zamierza, jak tylko nadejdzie odpowiedź na notę pokojową od państw centralnych, wydać memoriał które obejmować będzie wszystkie wysłane przez papieża w ciągu wojny do różnych państw propozycje i odpowiedzi, udzielone na nie Ojcu świętemu.

Akcja pokojowa.

BERN, 20.9. (w.) Pisma donoszą, że, prócz Hiszpanii, do usiłowań pokojowych w sprawie pokoju ma się przyłączyć także i rząd holenderski. Jak zaznaczała pisma szwajcarskie — Holandja czyni to za wyraźną wolę swej królowej.

„Tageblatt“ dodaje do tego komentarz: „a więc rząd holenderski nie doszedł jeszcze do przekonania,

że dla dopięcia zamierzonego celu pożądane jest rozpoczęcie kroków z tamtej strony.

Ze świata.

(Leczenie krótkowzroczności.) — Dwóch lekarzy paryskiej akademii, Bacchi i D'Anzan, na podstawie poczynionych doświadczeń doszli do przekonania, że krótkowzroczność w wielu wypadkach daje się uleczyć za pomocą mechanicznego nacisku. „Nature“ w ten sposób objaśnia zastosowanie tej nowej metody leczenia: oko krótkowidza jest zbyt wydłużone i dla tego odbija dany obraz nie na siatkówce, lecz przed nią, o ile więc za pomocą specjalnego aparatu będziemy naciskać na jabłko oczne, tak wydeicie z przodu się zmniejszą — krótkowzroczność zostanie usunięta. Tęgo rodzaju przyrząd wynalazli właśnie wspomniani dwaj lekarze. Pacjent podlega dość częstym „masażom“ oka. Operacja ta odbywa się w ciemności i trwa do 10 minut każdorazowo. Aparat funkcjonuje w ten sposób, że oko bywa naciskane w ciągu dwóch sekund, poczem następuje dwie sekundy odpoczywa.

Podobno, że wyniki tej kuracji były bardzo dodatnie, tak, że nawet pacjent w 55-ym roku życia został uleczony.

O ile jest naturalnem, że oko pod wpływem nacisku i, wywołanego nim spłaszczenia, zmieni perspektywę widzenia — o tyle znów nieprawdopodobną wydaje się możliwość zupełnego uleczenia za pomocą tej metody, a zwłaszcza starszych pacjentów, gdyż dość wątpliwem wydaje się, czy zmiana formy jabłka ocznego, spowodowana naciskaniem, z chwilą zwolnienia nacisku prawdopodobnie nie pozostanie stałą.

Ogłoszenie.

C.-N. Główna Kasa Policyjna w Łodzi, przy ul. Spacerowej № 14 — przyjmuje subskrypcje i wpłaty na VII pożyczkę wojenną Rzeszy Niemieckiej w czasie

od 19 września do 18 października r. b.

Cena subskrypcyjna wynosi za 100 marek nominalnej wartości:
za 5 proc. pożyczką Rzeszy — M. 98 —
za 5 proc. pożyczką Rzeszy — przy zapisanju w księgę długu Rzeszy — M. 97,80
za 4 i pół procent. asygnacje skarbowe, podlegające wylosowaniu od 110 do 120 proc. — M. 98 —

Wpłaty na VII pożyczkę wojenną mogą być w pełnej wysokości uskutecznione od 29 września. Terminy obowiązkowej wpłaty są następujące:

27 października, 24 listopada, 9 stycznia i 6 lutego.

Szczegółowe warunki subskrypcyjne można przeglądać w Głównej Kasie Policyjnej. Kto dokona subskrypcji ukojuje nadzwyczaj korzystnie swoje kapitały. Jako zupełnie zabezpieczenie służy cały majątek narodowy Rzeszy Niemieckiej.

Wygodne warunki wpłaty dają każdemu sposobność korzystnie i zupełnie pewnie ulokować swoje kapitały.

Łódź, dnia 15 września 1917 r.

Cesarstwo-Niemiecki Prezydent Policji
Loehrs

OSTRZEZENIE!

Poiswił się w handlu wyciąg z igliwia sosnowego z miejscowości leczniczej „Otwock“ z etykieta, opatrzona wyrazem „Motor“.

Niniejszem podajemy do publicznej wiadomości, że z ekstraktu z igliwia sosnowego wcale nie wyrabiamy i z wymienionym fabrykatem nie wspólnego nie mamy.

Użycie wyrazu „Motor“ wskazuje na złą wolę wytwórcy w celu skrzyżwania z powagą popularności naszej firmy. Odpowiednie kroki prawne poczyniliśmy.

Warszawskie Tow. Akcyjne
„MOTOR“.

Liceum Muzyczne K. Kijeńskiej

Krótką 9,

Lekcje już się rozpoczęły. — Klasy fortepianowe obejmują: prof. H. MELCER z Warszawy (kurs wyższy). H. KIJENSKA i A. NARUSZKIEWICZOWA (kurs niższy i średni) i Z. SZCZEPANSKI (kurs przygotowawczy) klasę skrzypcową prowadzi p. R. SZYNDLER, nauki teoretyczne (harmonję, kontrapunkt, formy muz., historję muzyki, solfeggio, prof. R. CHOJNACKI z Warszawy.

CZARNIECKA GÓRA

OTWARTA CAŁY ROK.

Uzdrowisko leśno-górskie, 3 wiorsty od st. Niekłan na linii Kołuszki — Skarżysko. Wspaniałe warunki klimatyczne. Zdrowa, obfita i smaczna kuchnia. Menu przedwojenne pozostało niezmiennione. Djetetyka, wodolecznictwo, kąpiele słoneczne pod szkłem i wszelkie zabieg. Dzienny koszt pobytu jednej osoby od marek 13.75 do marek 20, wraz z całkowitem utrzymaniem i kuracją. Aby otrzymać przepustkę, należy do podania dołączyć świadectwo lekarskie o potrzebie kuracji. Adres: Czarniecka Góra, obwód Końsk, okup. Austr.-Węg.

Wydawnictwa „Kurjera Łódzkiego“

Następujące wydawnictwa nasze, nabywać można w administracji (ulica Zachodnia № 37,) po bardzo zniżonych cenach.

Konkurencja (nowela)	zamiast 25 kop.	— 25 fen.
Szewe warszawski (powiastka)	10 „	— 10 „
Sen Marysi o N. Marji Pannie	10 „	— 10 „
Pamiętniki Warjata 4 tomy	2 rb.	— 2.40 „
Poświęcenie (nowela)	60 „	— 75 „
Sztabs kapitan Rybnikow	60 „	— 75 „
Chłuba detektywów	60 „	— 75 „
Z tamtego świata	60 „	— 75 „
Co zrobić, aby handel szedł dobrze	25 „	— 35 „

Wypredaż

RESZTEK

białych i kolorowych na kostjomy bluzki matinki szlafroki, satyna, barchany, flanela i materiał szeroki na spódnice

Konstantynowska № 3, drugi dom od Nowego Rynku w podwórzu, parter.

Konwersację angielską

z redowitym anglikiem poszukuje. Oferty składać w red. „Nowy Kurjer Łódzki“ dla okaziciela kw. № 7033.

Skradziony został OGIER

ciemno-kasztanowaty, łysy, nogi po kolana białe, świeży znak od puszczania krwi na szyi, na prawej stronie. O wiadomość za **sowitą nagrodą** prosi Walenty Piątkowski, wieś Domaniew, gmina Gostków, pow. łęczycki.

Lekarz-Dentysta

H. Lewita

Choroby zębów i jamy ustnej. Przyjmuje od 10—2 i od 4—7. Piotrkowska № 17.

Sześciomorgowa gospodarka

w jednym równym kawalku, przy pierwszorzędnej drodze odległa 5 wiorst od Pabianic, 3 wiorsty od Rzgowa, od Łodzi 15 wiorst, 3 wiorsty od stacji tramwaju Pabianickiego. ogród owocowy, zabudowania kompletne, koi i 2 krowy z krestenją do sprzedania za cenę przystępną. Ziemia o pierwszorzędnej kulturze. Wiadomość w adm. N. K. Ł., Zachodnia 37.

Lekcji muzyki (na fortepianie)

udzielam na przystępnych warunkach Benedykta 14. m. 28 lewa oficyna.

Akuszerka

z dyplomem Cesarskiej Akademji medycznej w Piotrogradzku, praktykująca 20 lat, przy ul. Piotrkowska 132 m. 14.

OGŁOSZENIA DROBNE:

Chłopiec, umiejący czytać i pisać, natychmiast potrzebny. Wiadomość u A. Tuwima ul. Zawadzka m. 10.

Josef Olejniczak zagubił paszport niemiecki № 80666112, wydany w m. Łodzi.

Udzielam lekcji muzyki (fortepian oraz teorji. Warunki przystępne. ul. Juliusza № 13 m. 46 prawa oficyna II piętro.

Wolant, powozik lub bryczkę z niskim wsładaniem. używane solidnie kupię. Oferty „Prowincja“ w adm. N. K. Ł.

Zaginął dowód № 175726 — 175924. Oddział I Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego Zachodnia № 31.

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Zofji Stepniak.

Zaginęła legitymacja na chleb, wydana dla 2-uch osób z 13 uczęstkami na imię Marji Remblewskiej.

Zaginął dowód № 184144. Oddział I Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego Zachodnia № 31.

Zaginął dowód № 193443. Oddział I Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego Zachodnia № 31.

Zaginęła koza szara z dużemi rogami z ulicy Lutomińskiej. Oddział I Łódzkiego Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego Zachodnia № 31.

Fortepian i różne meble sprzedam. Południowa № 24 Stróż wskaże.

Roczne i półroczne

Kursy Handlowe

Stanisława LIPINSKIEGO

Piotrkowska № 157.

Kurs stenografji rozpocznie się 25 b. m.

Kancelarja otwarta codziennie od 5-ej do 7-ej p. p.

Rutynowana nauczycielka

przyspasabia na stopnie celujące do wszystkich klas szkół średnich. Specjalność: język niemiecki i matematyka. Analphabetów wyczeza w krótkim czasie polskiego, niemieckiego i arytmetyki do buchalterji.

Benedykta 14 m. 28.

Do sprzedania KLA CZ

maści gniadeł, lat 4, ujeżdżona pod wierzchem i w zaprzęgu, Zgierska 104, garbarnia.

OD SUCHOT

umiera więcej ludzi, niż od wszystkich innych chorób. Każdy więc, kto cierpi na kaszel, bronchit, chrypkę, zapalenie płuc, powinien natychmiast zabrać się do leczenia, aby zapobiedz groźnemu niebezpieczeństwu — suchotom.

Najniezawodniejszym środkiem na wszelkie choroby płucne okazał się, podług opinii poważnych lekarzy Fagosaol.

Przy użyciu Fagosaolu w krótkim już czasie ginie kaszel, wzrasta apetyt i chory nabiera ciała.

Sposób użycia przy każdym flakonie. Żądać w aptekach i składach aptecznych.